

Περιοδική Έκθεση Τυπολογιών 2021-2023

Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων
από Εγκληματικές Δραστηριότητες

“Αρχή για το Ξέπλυμα Βρώμικου Χρήματος”

Μονάδα Α' (Hellenic-FIU)

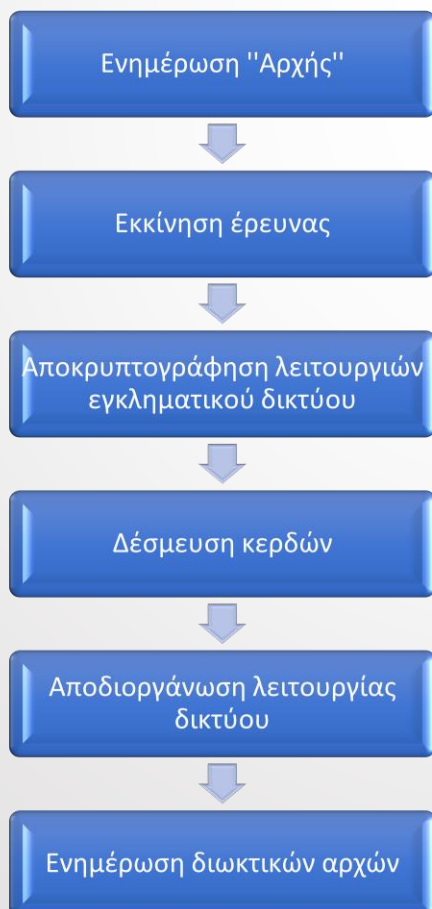
Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	2
Λαθρεμπόριο καυσίμων και ξέπλυμα χρήματος.....	3
Υπόθεση «Carousel»	5
Διασυνοριακή Απάτη για τον ΦΠΑ.....	7
Δίκτυο Εισαγωγικών Εταιριών και Εταιριών Εμπορίου	8
Stand alone Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες	9
Χρηματοστηριακή εταιρία.....	10
Απάτη, Τυχερά παιγνία και ξέπλυμα χρήματος.....	11
Εξαπάτηση καταναλωτών από την πώληση προϊόντων σε δειλεαστικές τιμές.....	12
Δελτία τυχερών παιγνίων	13
Κατάχρηση του κανόνα De Minimis	14
Απάτη πιστωτικών καρτών και POS.....	15
Μεταφορείς παράνομου χρήματος “Money mules”	16

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τυπολογίες μεταξύ των σημαντικότερων και συνηθέστερων υποθέσεων που έχει διαχειριστεί η Αρχή για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος τα τελευταία τρία χρόνια. Ειδικότερα, κάθε τυπολογία περιγράφει αναλυτικά τον τρόπο τέλεσης των αδικημάτων, υπό του πρίσματος των ερευνών της “Αρχής” καθώς και τους τρόπους που τα εγκληματικά δίκτυα χρησιμοποίησαν τα χρηματικά ποσά που προήλθαν από την εγκληματική δραστηριότητα. Επιπλέον, σε κάθε τυπολογία περιλαμβάνονται και δείκτες κινδύνου (red flags) οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να λειτουργήσουν ως προειδοποιητικά σημάδια για την εύρεση ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και νέων εγκληματικών δικτύων.

Στόχος της έκθεσης είναι η διάδοση του τρόπου με τον οποίο δρουν και ξεπλένουν το βρώμικο χρήμα τα σχήματα των εγκληματικών οργανώσεων που δρουν στη χώρα μας τα τελευταία έτη, καθώς και η ευαισθητοποίηση και εγρήγορσή των υπόχρεων προς την “Αρχή” προσώπων και των συνεργαζόμενων υπηρεσιών που έχουν ελεγκτικές αρμοδιότητες. Συγκεκριμένα, με την αξιολόγηση των τυπολογιών και την υιοθέτηση των δεικτών κινδύνου τα αρμόδια υπόχρεα πρόσωπα, κυρίως, θα είναι σε θέση να εντοπίζουν εγκαίρως ανάλογες περιπτώσεις ή ελαφρώς διαφοροποιημένες περιπτώσεις και να τις αναφέρουν στην “Αρχή” κατά τα πρώτα στάδια ανάπτυξης της εγκληματικής δραστηριότητας, και, ταυτόχρονα, να λαμβάνουν σχετικά μέτρα για την αποφυγή “κατάχρησής” τους.

Μήνυμα Προέδρου

“Η έγκαιρη ειδοποίηση της Αρχής για ύπαρξη εγκληματικής και ύποπτης χρηματοοικονομικής δραστηριότητας είναι αναγκαία προϋπόθεση για την άμεση έρευνα, την αποκρυπτογράφηση των λειτουργιών του εγκληματικού δικτύου, τη δέσμευση των κερδών του, την αποδιοργάνωση της λειτουργίας του και την ενημέρωση των διωκτικών αρχών.”

Λαθρεμπόριο καυσίμων και ξέπλυμα χρήματος

Οι δράστες ως αφανείς πραγματικοί δικαιούχοι πρατηρίων υγρών καυσίμων δημιούργησαν ένα δίκτυο μπροστινών προκειμένου αφενός να ελέγχουν τα πρατήρια και τα έσοδά τους, και αφετέρου να υπεκφεύγουν του ελέγχου των αρχών επιβολής του νόμου. Υπό την καθοδήγηση των δραστών τα πρατήρια α) υπέβαλλαν ανακριβείς δηλώσεις φόρου εισοδήματος ή παρέλειψαν την υποβολή τους, β) δήλωσαν στα έξοδα πρατηρίου τιμολόγια χωρίς αντίκρισμα για να επωφεληθεί η εταιρία από την καθαρή τους αξία, καθώς αυτή έχει εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδα της με αποτέλεσμα την σημαντική μείωση των καθαρών κερδών της οπότε και του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, γ) πώλησαν κατ' εξακολούθηση, (αδήλωτες) ποσότητες καυσίμων πλέον των αγορών, δ) πώλησαν κατ' εξακολούθηση νοθευμένα καύσιμα, και ε) διαπιστώθηκε μη εξουσιοδοτούμενη παρέμβαση στο ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης εισροών-εκροών.

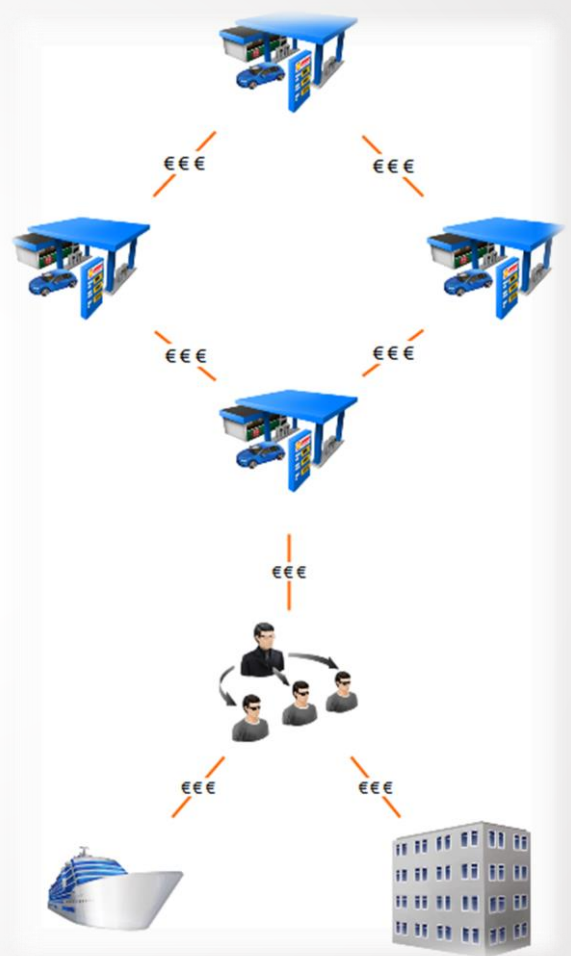
Μεταξύ των εταιριών παρατηρήθηκε μία συνεχής ροή κεφαλαίων τα οποία όμως δεν αποτυπώνονται σε παραστατικά στοιχεία, για την αιτιολόγησή τους. Επιπλέον διαπιστώθηκαν υψηλές καταθέσεις μετρητών και, αντίστοιχα, μετά τις συνεχείς κινήσεις παρατηρήθηκαν υψηλές αναλήψεις μετρητών. Η συνεχής κίνηση και ανάμειξη "βρώμικων" και νόμιμων κεφαλαίων μεταξύ των εταιριών έχει ως απώτερο στόχο την απόκρυψη της πραγματικής προέλευσης τους.

Τα κέρδη από την εγκληματική δραστηριότητα στη συνέχεια διατέθηκαν για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων. Στις αποκτήσεις περιουσιακών στοιχείων διαπιστώθηκαν, επίσης, μεθοδεύσεις που στόχευαν στην απόκρυψη της παράνομης προέλευσης των χρηματικών ποσών.

Ειδικότερα, κατά την αγορά σκάφους αναψυχής, στο ιδιωτικό συμφωνητικό πώλησης του, ως τρόπος καταβολής του τιμήματος αγοράς, δηλώθηκαν επιταγές που σύρονταν σε λογαριασμό πρατηρίου και όχι του αγοραστή του σκάφους. Οι επιταγές παρά την ολοκλήρωση της αγοράς, φαινόταν διαθέσιμες, χωρίς να έχει, δηλαδή, πραγματοποιηθεί ποτέ η πληρωμή.

Σε αγοραπωλησία άλλου σκάφους αναψυχής, προέκυψε διπλή πώληση αυτού σε μικρό χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, ενώ φάνηκε το σκάφος να μεταβιβάζεται σε εταιρία άμεσα ελεγχόμενη από τους δράστες, εντούτοις, από τις κινήσεις του λογαριασμού της εταιρίας, που κατείχε αρχικά το σκάφος, διαπιστώθηκε ότι αυτό πωλήθηκε αργότερα, έναντι άλλου μεγαλύτερου ποσού, σε διαφορετική εταιρία με διαφορετικούς πραγματικούς δικαιούχους.

Τέλος, προέκυψε ότι σημαντικά χρηματικά ποσά διατέθηκαν σε αγορά από μπροστινό άτομο πολυτελούς οικίας σε ακριβό προάστιο της αττικής με διαλυτική αίρεση και υψηλό τίμημα το οποίο θα καταβαλλόταν από την αγορά και σε 60 άτοκες μηνιαίες δόσεις. Πέραν του γεγονότος ότι το εν λόγω άτομο δε δήλωνε και δεν κατείχε τα αντίστοιχα εισοδήματα, δεν προέκυψαν, και, οι ανάλογες μηνιαίες μεταφορές από τους λογαριασμούς του για την αγορά της οικίας.

Λαθρεμπόριο καυσίμων και ξέπλυμα χρήματος

Δείκτες κινδύνου / Red flags

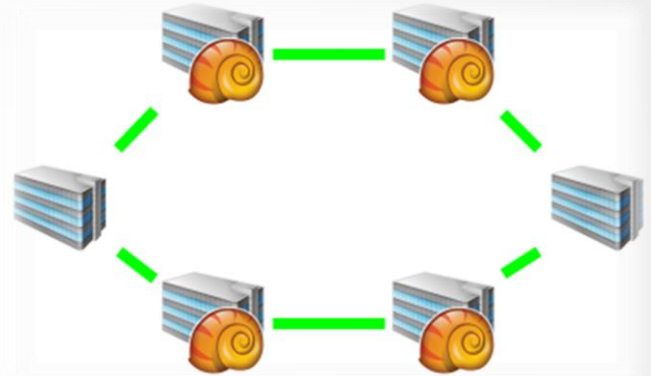
- + Η πληρωμή πετρελαιοειδών σε εταιρία διανομής από πρατήρια διαφορετικά από αυτά που λαμβάνουν τα πετρελαιοειδή.
- + Οι υψηλές αναλήψεις μετρητών από πρατήρια καυσίμων.
- + Οι υψηλές καταθέσεις μετρητών σε αντιδιαστολή με τα δηλωμένα έσοδα.
- + Οι διαφορές μεταξύ των πιστώσεων και των ακαθάριστων εσόδων πρατηρίων καυσίμων.
- + Η παρατεταμένη δήλωση ζημίας ή ελάχιστου κέρδους από πρατήρια καυσίμων.
- + Η δήλωση εξόδων από πρατήρια καυσίμων σε εταιρίες άσχετες με το χώρο.
- + Η συχνή εναλλαγή διαχειριστών ("μπροστινών") σε πρατήρια καυσίμων.
- + Η συχνή αλλαγή εταιρίας (αλλαγή διεύθυνσης) ιδίων συμφερόντων σε πρατήριο καυσίμων.
- + Η τοποθέτηση διαχειριστών σε πρατήρια καυσίμων χωρίς το ανάλογο χρηματοοικονομικό προφίλ.
- + Η κατοχή πλοίων από εταιρίες όπου οι πραγματικοί δικαιούχοι δεν διαθέτουν το ανάλογο χρηματοοικονομικό προφίλ.
- + Η δήλωση επιταγών σε αγοραπωλησίες χωρίς αυτές να έχουν εκτελεστεί.
- + Η μη αναγραφή στο bill of sale των τραπεζικών μεταφορών που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας ενός πλοίου.
- + Η συχνή εναλλαγή διαχειριστριών εταιριών (αλλαγή διεύθυνσης) σε ένα πλοίο.
- + Η μη αναγραφή σε συμβόλαιο αγοραπωλησίας που τελεί υπό διαλυτική αίρεση του τρόπου με τον οποίο θα αποπληρώνεται το τίμημα και ειδικότερα των λογαριασμών μεταξύ των οποίων θα μεταφέρονται τα χρηματικά ποσά.

Υπόθεση «Carousel»

Σε αυτήν τη μορφή απάτης, εμπλέκονται συνήθως εταιρείες εδραιωμένες σε ένα παραγωγικό κλάδο από κοινού με "εικονικές" εταιρίες ("shell companies") που έχουν συσταθεί για να εξυπηρετήσουν την εγκληματική δραστηριότητα των πρώτων εταιριών. Βασικά χαρακτηριστικά των εικονικών εταιριών είναι ότι δεν διαθέτουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, έχουν κοινή έδρα και δεν αποδίδουν τους αναλογούντες φόρους (Φόρο Εισοδήματος και Φ.Π.Α.) σε όλη τη διάρκεια της δραστηριοποίησής τους. Επιπλέον, οι διαχειριστές των εικονικών εταιριών αποτελούν είτε ανύπαρκτα πρόσωπα είτε πρόσωπα τα οποία δε διαθέτουν το οικονομικό και φορολογικό προφίλ για τη λειτουργία εισαγωγικών εταιριών με ακαθάριστα έσοδα που ανέρχονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Το σύνολο των εταιριών αποτελεί μέρος ενός αλυσιδωτού συστήματος εμπορίας, που πολλές φορές παίρνει τη μορφή ενός "carousel", όπου τα αγαθά/υπηρεσίες πωλούνται μεταξύ των εταιριών με σκοπό την εκμετάλλευση των διαφορών στους συντελεστές ΦΠΑ και, αντίστοιχα, τα χρηματικά ποσά μεταφέρονται, με αντίθετη ροή αυτής των εμπορευμάτων, μέσω τραπεζικών λογαριασμών.

Το κύκλωμα διενεργεί μεταξύ των εταιριών συναλλαγές εκατομμυρίων ευρώ. Με αυτή τη δράση οι εμπλεκόμενες εταιρίες επιτυγχάνουν αφενός να ισοσκελίζουν τον ΦΠΑ που προέρχεται από τις πωλήσεις, παρουσιάζοντας στις εκάστοτε περιοδικές δηλώσεις ίσα ποσά ΦΠΑ εκρών και εισρών, αφετέρου να μην αποτυπώνεται η πραγματική υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ και φόρου εισοδήματος.

Συνεπώς, οι βασικές εταιρείες του κυκλώματος δρουν

εκ του ασφαλούς, αφού, πρώτον, εκπίπτουν το σύνολο του ΦΠΑ αγορών τους από τις διαδοχικές συναλλαγές που πραγματοποιούν με τις εταιρείες του κυκλώματος και, δεύτερον, σε ενδεχόμενο έλεγχο αποδεικνύουν τις σχετικές συναλλαγές ως αληθείς και νομότυπες αφού τα σχετικά παραστατικά που έχει υποχρέωση η κάθε εταιρεία να προσκομίσει, έχουν εκδοθεί και οι καταβολές των τιμημάτων έχουν πραγματοποιηθεί μέσω του τραπεζικού συστήματος. Με αυτόν τον τρόπο πέρα από την προφανή ζημία του Ελληνικού Δημοσίου, η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προκαλώντας στρέβλωση στη λειτουργία της αγοράς.

Σε αυτές τις περιπτώσεις μοναδικός ευνοούμενος του εγκληματικού δικτύου είναι οι εδραιωμένες στο χώρο εταιρίες και οι πραγματικοί δικαιούχοι αυτών που αποκομίζουν το εγκληματικό προϊόν με τη μορφή μερισμάτων/κερδών από τις εταιρίες που γίνονται αποδέκτες των εικονικών τιμολογίων. Στη συνέχεια οι πραγματικοί δικαιούχοι έχοντας προσδώσει νομιμοφάνεια στα κέρδη από την εγκληματική δραστηριότητα είτε αναμινγνύουν αυτά με ποσά από άλλες νόμιμες δραστηριότητες είτε διαθέτουν τα χρηματικά ποσά για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων.

Υπόθεση «Carousel»

Δείκτες κινδύνου / Red flags

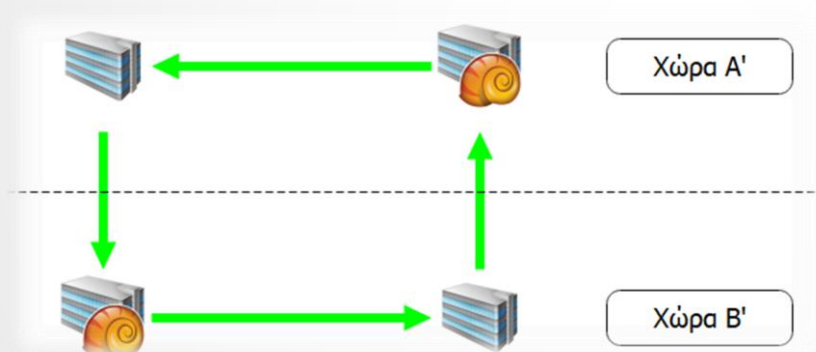
- + Η ανάληψη μεγάλων ποσών μετρητών από εταιρικούς λογαριασμούς.
- + Μεταφορές από τους εταιρικούς λογαριασμούς στους λογαριασμούς των φυσικών προσώπων που φέρονται να διαχειρίζονται τα καταστήματα.
- + Η χρησιμοποίηση ίδιας έδρας (διεύθυνση, κτίριο) από τις εικονικές εταιρίες.
- + Η παροχή φορολογικών υπηρεσιών από το ίδιο λογιστικό γραφείο στην περίπτωση των εταιριών του κυκλώματος.
- + Η αποφυγή υποβολής δικαιολογητικών από τον πραγματικό δικαιούχο των εικονικών εταιριών στην τράπεζα/φορολογικές αρχές.
- + Η ύπαρξη αποκλειστικά ενός ή δύο πελατών από τις εικονικές εταιρίες.
- + Η έναρξη εταιριών και η λειτουργία αυτών, με αντικείμενο και δραστηριότητες από άτομα τα οποία δεν έχουν το ανάλογο φορολογικό και οικονομικό προφίλ.
- + Η έδρα δε συνάδει με τις δραστηριότητες της εταιρίας.
- + Η μεταφορά μεγάλων χρηματικών ποσών σε νεοσύστατη εταιρία από εταιρία εμπορίου του κλάδου με χρόνια παρουσία.
- + Σε περίπτωση ενδιάμεσης εικονικής εταιρίας χονδρικού εμπορίου, εκτός των παραπάνω, ενδεχομένως συντρέχουν και τα παρακάτω: α) οι λογαριασμοί της χρησιμοποιούνται μόνο για μεταφορά κεφαλαίων, β) έχει αποκλειστικούς πελάτες και προμηθευτές.
- + Η μη απασχόληση υπαλλήλων από εταιρία που παρουσιάζει μεγάλο τζίρο.
- + Η μη αναγραφή στοιχείων λογιστή στην αναλυτική κατάσταση οικονομικών στοιχείων (έντυπο Ε3)

Διασυνοριακή Απάτη για τον ΦΠΑ

Η διασυνοριακή απάτη για τον ΦΠΑ προσομοιάζει στην προηγούμενη περίπτωση απάτης τύπου "Carousel". Ειδικότερα, οι εταιρίες του κυκλώματος, προβαίνουν σε πλήθος ενδοκοινοτικών παραδόσεων/αποκτήσεων προϊόντων κυρίως τεχνολογίας, ευάλωτα σε αυτού του είδους την απάτη (π.χ. κινητά, αξεσουάρ κινητών, λογισμικά κτλ). Όπως παρατίθεται και στο παρακάτω διάγραμμα, η εταιρία που εξάγει τα προϊόντα (χωρίς αυτά να υπάρχουν πολλές φορές) στοχεύει να εξαπατήσει τις αρμόδιες Αρχές και να λάβει επιστροφή ΦΠΑ δεδομένου ότι οι ενδοκοινοτικές παραδόσεις είναι απαλλαγμένες από ΦΠΑ.

Η εξαγωγική εταιρία, τις περισσότερες φορές, είτε είναι εταιρία εδραιωμένη στον παραγωγικό της κλάδο, είτε είναι εταιρία που έχει συσταθεί αποκλειστικά προκειμένου να πραγματοποιήσει εξαγωγές και να λάβει επιστροφές φόρου. Ακολούθως, η εταιρία που εισάγει τα προϊόντα, ή τα διαθέτει στην εγχώρια αγορά, είναι "εικονική" εταιρία (shell company) και ο/οι διαχειριστές της αποτελούν είτε ανύπαρκτα πρόσωπα είτε πρόσωπα τα οποία δε διαθέτουν το οικονομικό και φορολογικό προφίλ για τη λειτουργία εισαγωγικών εταιριών με ακαθάριστα έσοδα που ανέρχονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Σκοπός της εικονικής εταιρίας είναι η εισαγωγή των προϊόντων και η διακίνηση και διανομή αυτών εντός επικράτειας. Επιπλέον, έχει το ρόλο της συσσώρευσης χρεών προς το Δημόσιο (ΦΠΑ και Εισοδήματος), την επιφόρτιση των παράνομων δραστηριοτήτων και την διακοπή των λειτουργιών / εξαφάνιση εμπόρων σε περίπτωση ελέγχου από τις αρχές.

Τις ροές των προϊόντων ακολουθούν αντίθετες ροές χρήματος για να δικαιολογήσουν τις αγορές των προϊόντων. Σε πολλές περιπτώσεις τα ποσά αυτά αναλαμβάνονται σε μετρητά από τους λογαριασμούς των εικονικών εταιριών, διότι έχουν χρησιμοποιηθεί, με μοναδικό γνώμονα την πρόσοδοση νομιμοφάνειας

στις μεταφορές των εμπορευμάτων. Επίσης, τα χρηματικά ποσά των επιστροφών ΦΠΑ από τις βασικές εταιρίες μεταφέρονται, κυρίως, είτε στους προσωπικούς λογαριασμούς των πραγματικών δικαιούχων ή σε εταιρίες ιδιοκτησιών τους και χρησιμοποιούνται για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων.

Δείκτες κινδύνου / Red flags (ισχύουν οι δείκτες που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση)

Η αγορά προϊόντων από εταιρία που αποκλειστικά εισάγει και η επαναπώλησή τους σε εταιρία εξωτερικού.

Η εισροή χρηματικών ποσών σε λογαριασμούς εταιρίας από πώληση προϊόντων σε αλλοδαπή εταιρία και η ταυτόχρονη αποστολή χρηματικών ποσών σε λογαριασμούς εισαγωγικής εταιρίας.

Η συσσώρευση οφειλών από εισαγωγική εταιρία.

Η δήλωση μεγάλων χρηματικών ποσών από εισαγωγές τον πρώτο χρόνο λειτουργίας των εταιριών.

Μεγάλες ή συχνές αξιώσεις επιστροφής ΦΠΑ χωρίς αντίστοιχες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Δίκτυο Εισαγωγικών Εταιριών και Εταιριών Εμπορίου

Σε παραλλαγή της προηγούμενης μεθόδου, διασυνοριακής απάτης ΦΠΑ, οι δράστες ως διαχειριστές και πραγματικοί δικαιούχοι εταιρίας που δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας συσκευών κινητής τηλεφωνίας έχουν δημιουργήσει ένα δίκτυο εισαγωγικών “εικονικών” εταιριών (shell companies) οι οποίες αποτελούν και μοναδικές προμηθεύτριες της βασικής εταιρίας.

Οι εισαγωγικές εταιρίες έχουν ως απώτερο στόχο την εισαγωγή των προϊόντων και την μεταπώληση τους στην βασική εταιρία. Στόχος των δραστηριοτήτων είναι η βασική εταιρία να παραλάβει από τις εισαγωγικές/προμηθεύτριες εταιρίες προϊόντα που δεν έχουν επιβαρυνθεί με φόρους και έξοδα, καθότι αυτά δεν αποδίδονται στο κράτος και ως εκ τούτου να μπορεί να διαθέσει στην αγορά φθηνότερα προϊόντα αποκτώντας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι άλλων επιχειρήσεων με ομοειδή δραστηριότητα, διαταράσσοντας, έτσι, την ομαλή/υγιή λειτουργία της αγοράς.

Σε περίπτωση εντοπισμού των εισαγωγικών/προμηθευτριών εταιριών από τις αρμόδιες Αρχές και παύσης της λειτουργίας τους τότε το δίκτυο αναπληρώνει την απώλεια δημιουργώντας νέες εταιρίες. Ενδεχομένως, ανάμεσα από τις εικονικές εταιρίες και την βασική εταιρία να υφίστανται/παρεμβάλλονται και άλλες εικονικές εταιρίες προκειμένου να προστατεύεται καλύτερα και να αποφεύγει τον εντοπισμό σε περίπτωση ελέγχου από τις Αρχές η βασική εταιρία.

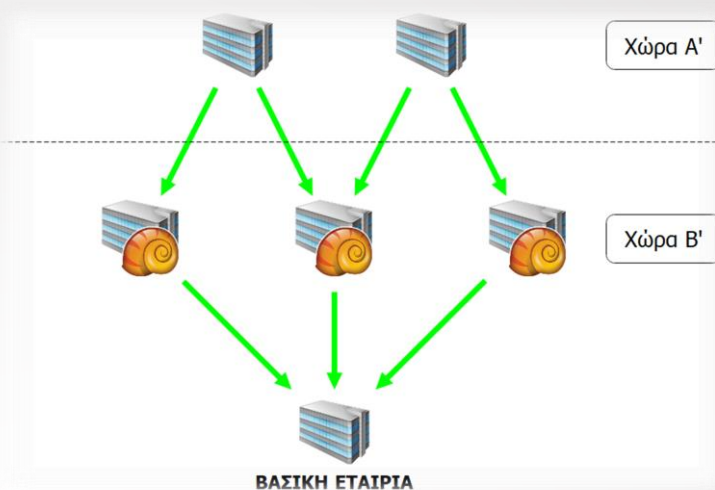
Επομένως η ζημία από την ως άνω εγκληματική δραστηριότητα είναι διπλή: α) η συσσώρευση οφειλών εκατομμυρίων ευρώ προς το κράτος από εταιρίες με εξαφανισμένους εμπόρους/διαχειριστές, και β) η στρέβλωση της αγοράς από τον αθέμιτο ανταγωνισμό με τη διάθεση υποτιμολογημένων προϊόντων.

Πέραν των ωφελημάτων της προηγούμενης μεθοδολογίας, οι εμπλεκόμενοι στην παρούσα περίπτωση λαμβάνουν τα ποσά από την παραπάνω εγκληματική δραστηριότητα ως κέρδη από την Εταιρία τους, τα οποία βέβαια θα ήταν σε διαφορετική κλίμακα αν δεν υπήρχε η εγκληματική δραστηριότητα. Στη συνέχεια χρησιμοποιούν σε σύντομο χρονικό διάστημα αυτά τα ποσά: α) για την αγορά ακινήτων τα οποία κατόπιν μεταβιβάζουν είτε σε εταιρίες διαχείρισης ακινήτων είτε σε συγγενικά τους πρόσωπα, και β) για την τοποθέτηση ή/και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε εταιρίες διαχείρισης ακινήτων με απώτερο στόχο την αγορά ακινήτων.

Δείκτες κινδύνου / Red flags

Οι δείκτες κινδύνου που αφορούν αυτή την περίπτωση αναφέρονται στις προηγούμενες δύο περιπτώσεις.

Stand alone Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες

Συγγενείς άτομο που έχει διαπράξει βασικό αδίκημα σε άλλη χώρα με εγκληματικό προϊόν εκατομμυρίων ευρώ, μετέφεραν στη χώρα μας χρηματικά ποσά για τα οποία προέκυψαν ισχυρές ενδείξεις ότι σχετίζονται με το προαναφερόμενο εγκληματικό προϊόν. Συνεπώς στη χώρα μας συντελέστηκε μόνο το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες με δράστες τους συγγενείς.

Ειδικότερα, κεφάλαια για τα οποία υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες μεταφέρθηκαν στους τραπεζικούς λογαριασμούς συγγενούς του δράστη στην Ελλάδα σε μικρό χρονικό διάστημα. Πολλές φορές, τα χρηματικά ποσά αποστέλλονταν είτε από χώρες που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο χωρών αυξημένης επιτήρησης της FATF, είτε από ηλεκτρονικές εταιρίες αγοραπωλησιών κρυπτονομισμάτων (Fintech blockchain companies). Στη συνέχεια τα χρηματικά ποσά μεταφέρθηκαν σε α) νεοσύστατες εταιρίες διαχείρισης ακινήτων και χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά και επισκευή ακινήτων μεγάλης αξίας, και β) αλλοδαπή εταιρία με έδρα έτερη χώρα.

Διαχειριστής στις εν λόγω εταιρίες ακινήτων ήταν άτομο το οποίο δεν εμφάνιζε κάποια σχέση με τους συγγενείς, αλλά συγκέντρωνε τα χαρακτηριστικά του “μπροστινού” ατόμου που έχει τοποθετηθεί για την απόκρυψη των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου των εταιριών.

Δείκτες κινδύνου / Red flags

Χρήση του λογαριασμού αποκλειστικά για μεταφορά κεφαλαίων.

Εισροή μεγάλων χρηματικών ποσών από τραπεζικά ιδρύματα χωρών ενταγμένων στον κατάλογο αυξημένης επιτήρησης της FATF.

Εισροή μεγάλων χρηματικών ποσών από ηλεκτρονικές εταιρίες αγοραπωλησιών κρυπτονομ/των. Ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μη συμμορφωμένες εταιρίες με τα διεθνή πρότυπα για την αποφυγή διευκόλυνσης του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.

Άμεση μεταφορά των παραπάνω κεφαλαίων σε αγορές ακινήτων.

Άμεση μεταφορά των κεφαλαίων σε εταιρίες εξωτερικού.

Χρηματιστηριακή εταιρία

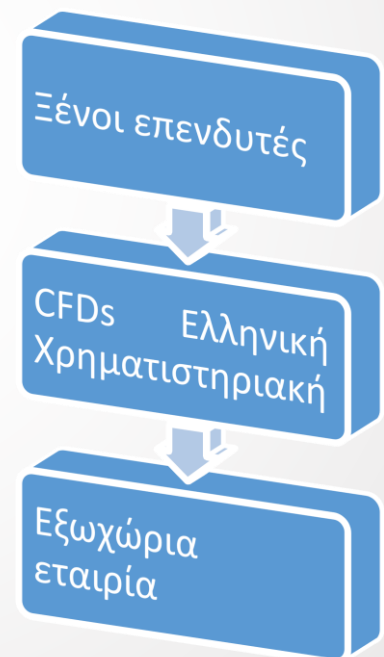
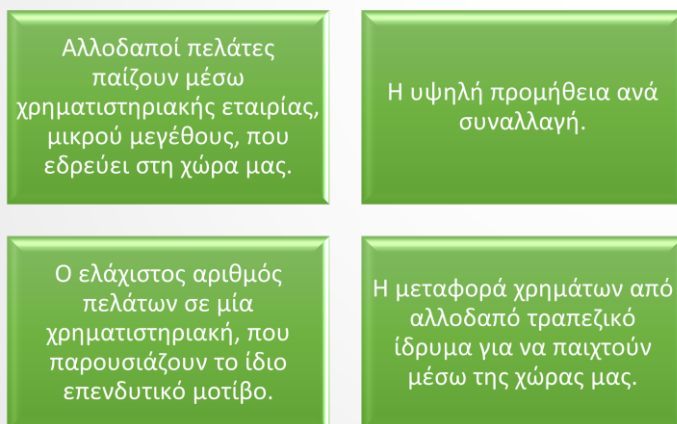
Οι δράστες έχουν χρησιμοποιήσει χρηματιστηριακή εταιρία για τη μεταφορά χρημάτων και τη νομιμοποίησή κεφαλαίων που ενδεχομένως προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.

Ειδικότερα, συγκεκριμένοι αλλοδαποί πελάτες μεταφέρουν απευθείας χρηματικά ποσά στους λογαριασμούς της χρηματιστηριακής προκειμένου στη συνέχεια να «παίξουν» παράγωγα επί συναλλάγματος με τη χρήση συμβολαίων επί της διαφοράς (Contract For Differences – CFDs).

Οι εν λόγω πελάτες, που αποτελούν και τους μοναδικούς πελάτες της χρηματιστηριακής, πραγματοποιούν πολυάριθμες συναλλαγές σε CFDs και για κάθε συναλλαγή φέρεται να πληρώνουν υπέρογκες προμήθειες προς την χρηματιστηριακή. Στη συνέχεια, η χρηματιστηριακή μεταφέρει τις χρεώσεις των προμηθειών σε εξωχώρια εταιρία, που μέσω του ηλεκτρονικού της συστήματος διαβίβασης εντολών πραγματοποιούνται οι συναλλαγές σε CFDs.

Λόγω των υπέρογκων προμηθειών, το αρχικό κεφάλαιο των πελατών σταδιακά εξαυλώνεται και όλοι τους χάνουν σχεδόν το σύνολο του κεφαλαίου τους σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι πελάτες που συναινούν στο υπέρογκο ύψος προμήθειας για κάθε συναλλαγή φαίνεται ότι γνωρίζουν ή ότι ανέχονται το μηχανισμό που έχει στηθεί.

Δείκτες κινδύνου / Red flags

Απάτη, Τυχερά παίγνια και ξέπλυμα χρήματος

Οι δράστες δημιούργησαν μεγάλο πλήθος πλαστών ταυτοτήτων παραποιώντας ή/και αντιγράφοντας υπάρχουσες ταυτότητες οι οποίες περιήλθαν στη διάθεσή τους μέσω της εργασίας τους. Στη συνέχεια αυτές οι ταυτότητες χρησιμοποιήθηκαν για το άνοιγμα λογαριασμών σε fintech/neo bank, σε διαδικτυακές εταιρίες παροχής τυχερών παιγνίων καθώς και σε εταιρίες παροχής προπληρωμένων διαδικτυακών μεθόδων πληρωμής.

Ο σκοπός του ανοίγματος και της χρήσης αυτών των λογαριασμών ήταν η εισαγωγή στο σύστημα, η απόκρυψη, κατάτμηση, και μεταφορά χρηματικών ποσών, που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, συγκεντρώνοντας τελικά αυτά σε δύο λογαριασμούς από όπου είτε αναλήφθηκαν σε μετρητά είτε χρησιμοποιήθηκαν για αγορές με κάρτα.

Ειδικότερα, οι δράστες τοποθέτησαν στο σύστημα το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων μέσω προπληρωμένων καρτών (pre-paid cards), στη συνέχεια τοποθέτησαν τα ποσά σε λογαριασμούς χρηστών στοιχηματικών εταιριών, κατόπιν, τα μετέφεραν σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε neo bank, όπου τα συγκέντρωσαν σε συγκεκριμένους λογαριασμούς και, τέλος, τα ανέλαβαν σε μετρητά.

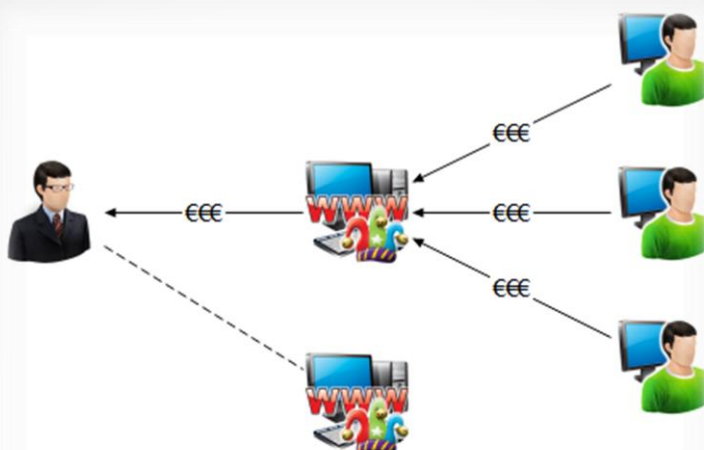

Δείκτες κινδύνου / Red flags

- Η μη προσκόμιση δικαιολογητικών για την ολοκλήρωση του φακέλου πελάτη κατά τη διαδικασία KYC (Know Your Customer).
- Η χρήση τραπεζικού λογαριασμού για μεμονωμένες συναλλαγές.
- Η εισροή σε τραπεζικό λογαριασμό ποσών αποκλειστικά από εταιρίες παροχής προπληρωμένων διαδικτυακών μεθόδων πληρωμής.
- Η εισροή σε τραπεζικό λογαριασμό ποσών μικρής αξίας από πολλούς και διαφορετικούς συναλλασσόμενους χωρίς αυτές να συνοδεύονται από παραστατικά στοιχεία.

Εξαπάτηση καταναλωτών από την πώληση προϊόντων σε δελεαστικές τιμές

Οι δράστες οργανώθηκαν και εξαπάτησαν πλήθος καταναλωτών και επαγγελματιών, καθώς και τραπεζικών ιδρυμάτων με την δημιουργία ηλεκτρονικών καταστημάτων και την δήθεν πώληση πλήθους προϊόντων σε δελεαστικές τιμές. Με τον τρόπο αυτό έπειθαν τα θύματά τους να προκαταβάλλουν το τίμημα των προϊόντων που ήθελαν να αγοράσουν, σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς, και ακολούθως, έχοντας προαποφασίσει να μην παραδώσουν κανένα προϊόν στους καταναλωτές, καρπώθηκαν το παράνομο όφελος, αφού πρώτα το διακίνησαν, μέσω του χρηματοπιστωτικού τομέα, ώστε να του προσδώσουν νομιμοφάνεια. Τα περιστατικά απάτης λαμβάνουν χώρα σε δύο φάσεις - χρονικές περιόδους, από επιχειρήσεις που διαδέχονται, η επόμενη, την δράση της προηγούμενης. Όταν η απάτη γίνεται γνωστή η πρώτη εξαφανίζεται και την δράση της διαδέχεται η δεύτερη.

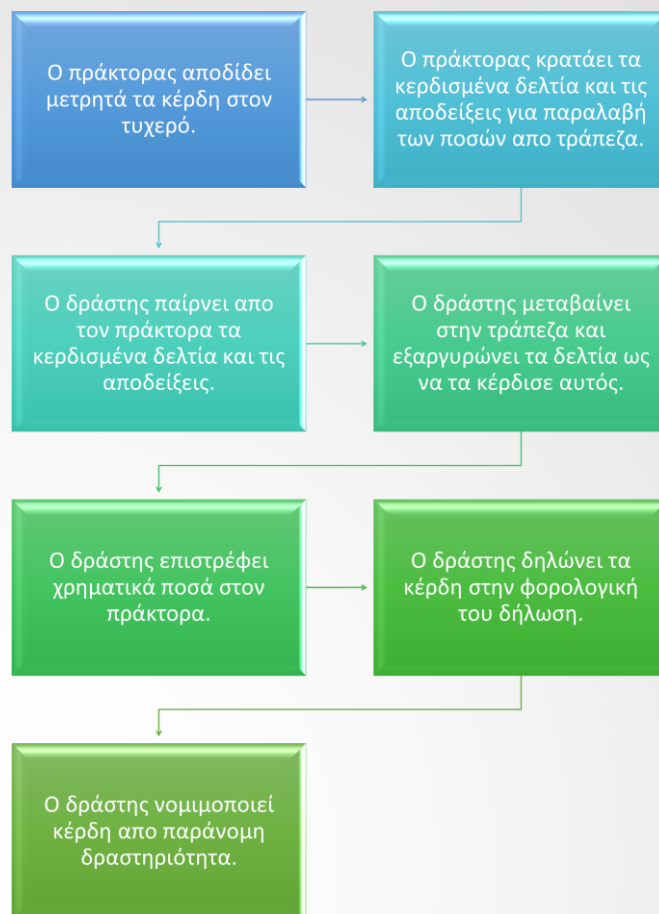
Δείκτες κινδύνου / Red flags

- Η προσφορά των προϊόντων σε τιμές χαμηλότερες της αγοράς, προκειμένου να προσελκύσουν το καταναλωτικό κοινό.
- Η άμεση ανάληψη μετρητών από εταιρικούς λογαριασμούς, κυρίως, μέσω ATM.
- Μεταφορές από τους εταιρικούς λογαριασμούς στους λογαριασμούς των φυσικών προσώπων που φέρονται να διαχειρίζονται τα καταστήματα.
- Πλήθος αναφορών / δημοσιευμάτων για επιστροφή χρηματικών ποσών και μη απόδοση προϊόντων.
- Η μη αγορά προϊόντων από τα ηλεκτρονικά καταστήματα και άρα η μη ύπαρξη εξόδων.
- Η συχνή ενναλλαγή επωνυμιών και διαχειριστών των καταστημάτων.
- Η διακοπή λειτουργίας σε σύντομο χρονικό διάστημα από την έναρξη των εργασιών.

Δελτία τυχερών παιγνίων

Κοινή μεθοδολογία νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες αποτελούν σε ορισμένες περιπτώσεις οι εξαργυρώσεις δελτίων επίγειων τυχερών παιγνίων από άτομα/δράστες που δεν έχουν στην πραγματικότητα παίξει και κερδίσει τα εν λόγω δελτία. Σε αυτές τις περιπτώσεις μετέχουν κυρίως πράκτορες που τηρούν καταστήματα υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και άτομα/δράστες τα οποία επιθυμούν να νομιμοποιήσουν ποσά από εγκληματικές δραστηριότητες και, κυρίως, φοροδιαφυγή. Οι δράστες λαμβάνουν από τους πράκτορες δελτία για τα οποία οι πράκτορες έχουν ήδη αποδώσει τα κέρδη σε μετρητά σε αυτούς που τα παίζανε και κερδίσανε. Στη συνέχεια οι δράστες καταθέτουν την απόδειξη πληρωμής του πράκτορα για το κάθε κερδισμένο δελτίο στη συνεργαζόμενη τράπεζα και καταθέτουν τα κερδισμένα ποσά στους λογαριασμούς τους. Όμως επειδή οι πράκτορες έχουν ήδη αποδώσει αυτά τα ποσά στους πραγματικά κερδισμένους, οι δράστες αποδίδουν την αξία των δελτίων πίσω στους πράκτορες είτε μέσω τραπεζικών μεταφορών ή με μετρητά.

Κατά αυτόν τον τρόπο, οι δράστες έχουν καταφέρει να νομιμοποιήσουν και να περάσουν στο σύστημα ως "κερδισμένα" ποσά που έχουν αποκομίσει από παράνομες δραστηριότητες.

Δείκτες κινδύνου / Red flags

Η εξαργύρωση από το ίδιο πρόσωπο σε σύντομο χρονικό διάστημα πληθώρας κερδισμένων δελτίων.

Η εξαργύρωση δελτίων από το ίδιο πρόσωπο που έχουν όμως παιχτεί σε σύντομο χρονικό διάστημα μεταξύ τους και σε διαφορετικά πρακτορεία. Πολλές φορές και σε πρακτορεία άλλου Νομού.

Η εξαργύρωση δελτίων με υψηλά κέρδη από το ίδιο πρόσωπο σε παιχνίδια που έχουν μεταξύ τους εντελώς διαφορετική φιλοσοφία.

Η μεταφορά μέρους των κερδισμένων ποσών από τους τραπεζικούς λογαριασμούς του δράστη που εξαργύρωσε τα κερδισμένα δελτία στους τραπεζικούς λογαριασμούς πρακτόρων ή υπαλλήλων τους ή συγγενών τους.

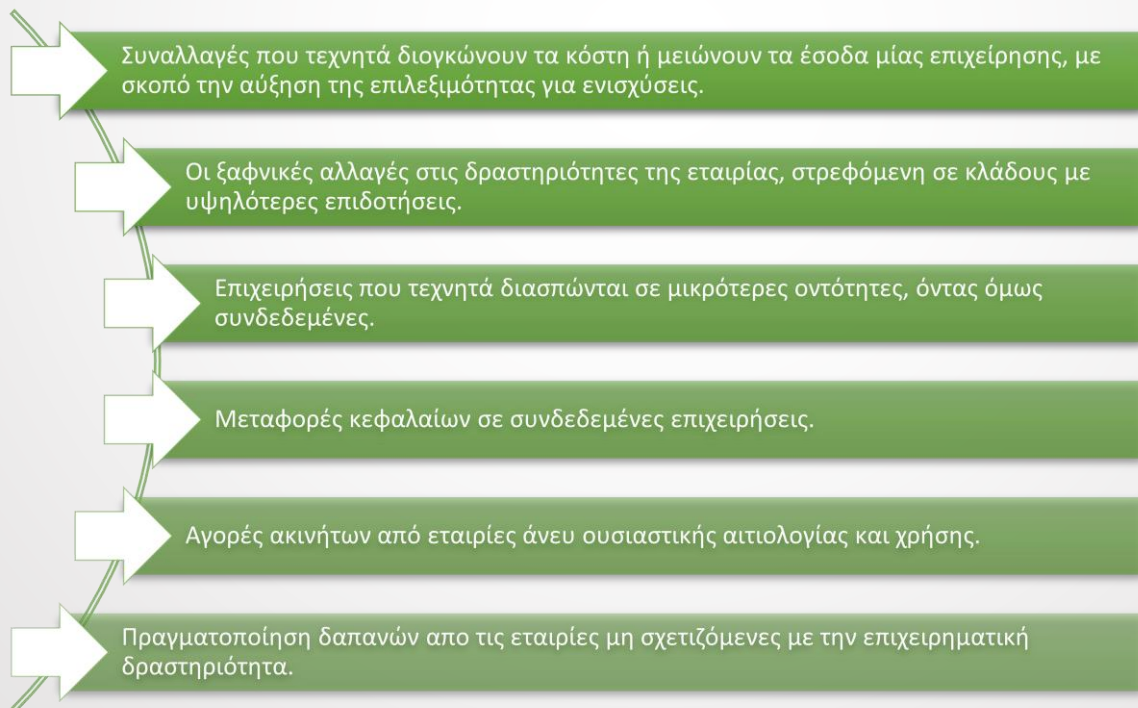
Η απευθείας ανάληψη μεγάλου μέρους των ποσών που έχουν τοποθετηθεί στους τραπεζικούς λογαριασμούς από την εξαργύρωση κερδισμένων δελτίων.

Κατάχρηση του κανόνα De Minimis

Για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του ανταγωνισμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζεται πολιτική ελέγχου των ενισχύσεων που μπορεί να λάβει μια επιχείρηση. Ο κανόνας αυτός ορίζει ότι οι συνολικές ενισχύσεις που μπορεί να λάβει μια επιχείρηση σε μια τριετία δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 300.000€. Ο κανόνας de Minimis διέπει μεταξύ άλλων και το επενδυτικό πρόγραμμα ΕΣΠΑ της Ελλάδας. Η ισχύς των ορίων του εν λόγω κανόνα είναι ανεξάρτητη από τη μορφή της ενίσχυσης ή του στόχου αυτής ή αν η ενίσχυση χρηματοδοτείται από το οικείο κράτος μέλος ή σε συνδυασμό με πόρους ΕΕ.

Η κατάχρηση του κανόνα αυτού έγκειται στο γεγονός ότι ο παραβάτης πετυχαίνει την υπερβάλλουσα χρηματοδότηση από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους, συνήθως, με τη χρήση εικονικών εταιριών ("shell companies"), με τη διάσπαση εταιριών, με τη χρήση νεοσύστατων συνδεδεμένων εταιριών, καθώς και με την υποβολή παραποιημένων δικαιολογητικών. Δηλαδή, ο παραβάτης, σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις, με προφανή δόλο και συστηματικές και παραπλανητικές ψευδείς ενέργειες, ουσιαστικά διαπράττει, το αδίκημα της απάτης κατά του Ελληνικού Δημοσίου και των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε., επωφελούμενος από την έγκριση της υπερβάλλουσας χρηματοδότησης της εταιρίας πλέον των ορίων του κανόνα.

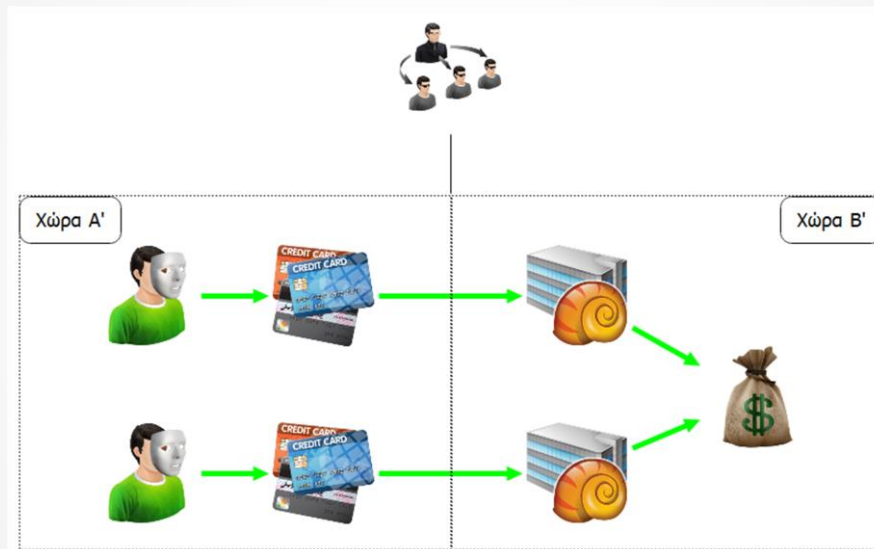
Δείκτες κινδύνου / Red flags

Απάτη πιστωτικών καρτών και POS

Η εξαπάτηση του τραπεζικού συστήματος και των υπηρεσιών του, μέσω της έκδοσης πιστωτικών καρτών και της χρήσης της λειτουργίας POS, λαμβάνει χώρα σε δύο στάδια και τουλάχιστον σε δύο χώρες. Ειδικότερα, οι δράστες, αρχικά, είτε χρησιμοποιούν πλαστά έγγραφα, είτε “μπροστινούς”, για να εκδώσουν πιστωτικές κάρτες, στη συνέχεια, σε άλλη χώρα, μέλη του ίδιου κυκλώματος, μετέρχονται τις ίδιες μεθόδους για να ιδρύσουν “εικονικές” εταιρίες (“shell companies”). Στο τελευταίο στάδιο τα μέλη του κυκλώματος χρησιμοποιούν τις πιστωτικές κάρτες, που έχουν εκδοθεί παράνομα, και πραγματοποιούν αγορές από τις εικονικές εταιρίες μέσω POS. Η επιτυχία της προαναφερόμενης απάτης έγκειται στο γεγονός ότι χρησιμοποιούνται υπηρεσίες που παρέχονται μεταξύ διαφορετικών χωρών και η εναλλαγή των προσώπων και εταιριών σε περίπτωση εντοπισμού τους από τις Αρχές.

Σε παραλλαγή της μεθόδου οι δράστες απλά εκδίδουν με απατηλές ή/και όχι μεθόδους πιστωτικές κάρτες σε κάποιες χώρες και πραγματοποιούν αγορές ή αναλήψεις μετρητών σε άλλες χώρες. Επιπλέον, εκμεταλλευόμενοι το γεγονός ότι μεταξύ των χωρών οι χρεώσεις πιστωτικών καρτών από αγορές ή αναλήψεις δεν ενημερώνονται άμεσα, υπερβαίνουν το επιτρεπτό όριο της κάρτας.

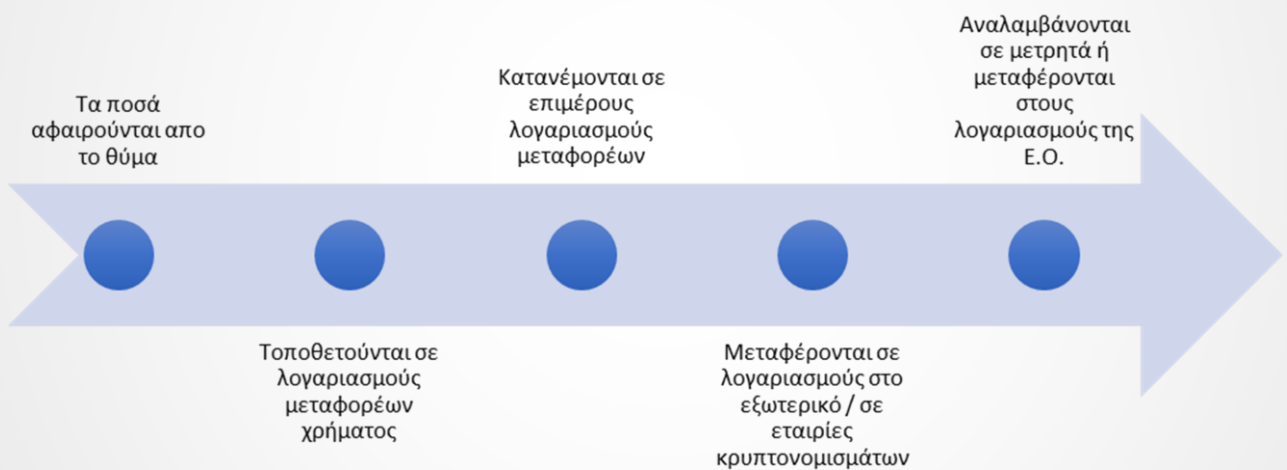
Δείκτες κινδύνου / Red flags

- Δείκτες κινδύνου που καταδεικνύουν εικονικές εταιρίες και εξαφανισμένους εμπορεύς και περιγράφονται στις περιπτώσεις Carousei και Διασυνοριακή Απάτη.
- Πολλαπλές ολοκληρώσεις προεγκρίσεων αγορών με POS από κάρτες συγκεκριμένου ατόμου, απουσίας άλλων πελατών.
- Οι εταιρίες στις οποίες πραγματοποιούνται οι αγορές είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους.
- Οι βασικές δραστηριότητες των εταιριών είναι στη διαχείριση ξενοδοχείων, ακινήτων και ενοικιάσεις αυτοκινήτων.
- Πολυάριθμες και διαδοχικές συναλλαγές με κάρτες εξωτερικού ιδίων δικαιούχων που πραγματοποιούνται την ίδια μέρα σε διαφορετικούς εμπόρους που απέχουν σημαντικά μεταξύ τους.

Μεταφορείς παράνομου χρήματος “Money mules”

Πρόκειται για φυσικά πρόσωπα ή εταιρίες που χρησιμοποιούν κυρίως τραπεζικούς λογαριασμούς για να δέχονται χρήματα που αποτελούν προϊόν εγκληματικών ενεργειών, με συνηθέστερο έγκλημα αυτό της απάτης. Επιπλέον, μπορεί οι μεταφορείς, για τη διακίνηση των παράνομων κεφαλαίων, να ενεργοποιούν και να χρησιμοποιούν λογαριασμούς σε εταιρίες κρυπτονομισμάτων, παροχής υπηρεσιών στοιχήματος, και σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες μεταφορών κεφαλαίων. Σε πολλές περιπτώσεις ενδέχεται τα πρόσωπα, που τηρούν τους λογαριασμούς, να είναι ανύπαρκτα και να έχουν χρησιμοποιηθεί πλαστά έγγραφα ή να έχουν εξαγοραστεί στοιχεία/έγγραφα από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Τα χρήματα πιστώνονται στους λογαριασμούς των μεταφορέων με τους εξής τρόπους: απευθείας από λογαριασμούς θυμάτων, β) από άλλους λογαριασμούς μεταφορέων παράνομου χρήματος που τηρούνται στην χώρα μας ή στο εξωτερικό, γ) από καταθέσεις μετρητών, και δ) από μεταφορές μέσω λογαριασμών σε εταιρίες κρυπτονομισμάτων, στοιχήματος και άλλων ηλεκτρονικών πλατφορμών. Στη συνέχεια ακολουθούν μία από τις παρακάτω διαδρομές: α) αναλαμβάνονται σε μετρητά, β) διακινούνται σε τρίτους μεταφορείς παράνομου χρήματος σε ελληνικούς ή αλλοδαπούς λογαριασμούς, γ) μεταφέρονται σε εταιρίες αγοραπωλησιών κρυπτονομισμάτων, στοιχήματος και ηλεκτρονικών πλατφορμών πληρωμών, και δ) μεταφέρονται σε λογαριασμούς της εγκληματικής οργάνωσης (Ε.Ο.) που χρησιμοποιεί το δίκτυο των μεταφορέων.

Τα συστήματα των μεταφορέων παράνομου χρήματος παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: 1. Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα έχουν κοινά στοιχεία μεταξύ τους όπως αδυναμία δικαιολόγησης των συναλλαγών, εθνικότητα, παρόμοιο φορολογικό προφίλ, και παρόμοια συναλλακτική συμπεριφορά και κινήσεις χρηματικών ποσών. 2. Συχνή εναλλαγή των μεταφορέων παράνομου χρήματος, 3. Διεθνική παρουσία για την υποβοήθηση της απόκρυψης των χρηματοροών.

Δείκτες κινδύνου / Red flags

